

Amerika Birleşik Devletlerinde Faaliyet Gösteren Ulusal Kolej Spor/Sporları Birliği (Ncaa) İncelenmesi

Aydoğan SOYGÜDEN*

ÖZ

Bu çalışmada; Amerika Birleşik Devletlerin’de üniversiteler arasında faaliyet gösteren National College Athletic Association (NCAA) Ulusal Kolej Spor/Sporları Birliğinin tarihi gelişimi, yapısı, özellikleri ve görevlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmada gerekli literatür taraması yapılarak, sonuç kısmında Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu ile ABD (NCAA) Ulusal Kolej Spor/Sporları Birliğinin karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışma derleme makale şeklinde hazırlanmıştır. Çalışma, Erciyes Üniversitesi sosyal ve beşeri bilimler etik kurulu tarafından uygun bulunmuştur. Üniversiteler arasında yapılan sportif faaliyetler içerisinde en fazla üniversiteye, öğrenciye ve finansal gelire sahip kâr amacı gütmeyen organizasyondur. NCAA yarım milyona yakın üniversite sporcusu, 19,750 takım, 52,500 katılımcı, yılda 90 şampiyona, 3 farklı lig ve 24 spor dalında sporcuların katılımıyla sağlanmaktadır. NCAA, 31 Ağustos 2017 tarihinde sona eren mali yılın finansal raporunda, toplam gelirin 1.045 milyar dolar olduğunu bildirmiştir. Sporcu-Öğrencilere üniversite eğitim bursu dışında herhangi bir ücret ödenmemektedir. Son zamanlarda NCAA gelirlerinde ki büyük artış sporcu-öğrencilere sadece öğrenim bursu verilmesi sebebiyle, sporcu-öğrenciler arasında haksızlık yapıldığı şeklinde eleştirilere maruz kalmaktadır.

Sonuç olarak NCAA üniversitelerarası sportif faaliyetleri özellikle büyük bir seyirci potansiyeline sahiptir. Bu seyirci talebi üniversite sportif faaliyetlerinin TV yayın hakkı, reklam ve diğer sponsorlar tarafından finanse edilmesini sağlamaktadır. Türkiye’de faaliyet gösteren Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu ABD’de bulunan NCAA gibi üniversite sporlarını koordine etmektedir. Ancak NCAA’ın üye üniversitelere sağladığı finansal destek Türkiye’de sağlanamamaktadır. Türkiye’de üniversite ligi ve diğer üniversitelerarası spor faaliyetlerinin büyük maddi kazanç sağlayacak sponsorları bulunmamaktadır. Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu büyük çoğunlukla Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından sağlanan maddi destekler ile faaliyetlerini yürütmektedir. Türkiye’de devlet üniversiteleri öğrencileri ücretsiz olarak kabul etmektedir. Öğrenciler, üniversiteleri girdikleri sınavlar sonucunda kazanarak girmektedirler. Bu bakımdan üniversite sporları faaliyetlerinde rekabet yüksel değildir. Üniversite sporları faaliyetlerinde rekabetin artırılması için öğrencilere burs imkânları sağlanması üniversite sporlarında rekabeti artıracak düşünülmektedir. Türkiye üniversitelerarası sportif faaliyetlerinde rekabet, kalite ve seyirci sayısının artmasıyla beraber özellikle TV yayın kuruluşları, reklam ve diğer sponsorlar bu müsabakaların yayın hakkı ve reklam için büyük paralar ödeme potansiyeline sahiptir. TV Yayın, reklam ve diğer sponsor kuruluşlarından elde edilen gelirler özellikle spor faaliyetlerinin kalitesinin artmasına, sporcu-öğrencilere öğrenim bursu ve üniversitelere ek gelir olarak katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: ABD, NCAA, Üniversitelerarası Spor Ligi

The Examination of National College Athletic Association (Ncaa) in Usa

ABSTRACT

The aim of this study was to examine the historical development, structure, characteristics, and duties of the National College Athletic Association (NCAA), which operates among universities in the United States.

In the study, performed the necessary literature was conducted and in the conclusion section comparison has been made of the Turkey University Sports Federation with the US National College Athletic Association (NCAA). The study has been prepared as a review article. The study was approved by the social and humanities ethics committee of Erciyes University. It is a non-profit organization with the highest number of universities, students and financial income among the sports activities carried out among universities. NCAA provides nearly half a million university athletes, 19,750 teams, 52,500 participants, 90 championships annually, 3 different departments and 24 sports branches with the participation of men and women athletes. Each NCAA member university has different academic requirements for admission of students-athletes to universities. NCAA is a billion-dollar industry in the United States and has been going on for years. All income collected by NCAA in the pool are transferred to universities and conference champions. In the financial report for the year ended August 31, 2017, the NCAA reported that the total revenue was \$ 1,045 billion. University students who are students-athletes in NCAA perform “amateur” sports activities. Student-athletes are not paid any fees other than university education scholarship. The majority of NCAA’s revenues are television broadcasting revenues. Recently, the huge increase in NCAA income has been subject to criticism that student-athletes are unfair because of the fact that only scholarships are granted to student-athletes.

As a result, NCAA intercollegiate sports activities have a particularly large audience potential. This audience demand ensures that the sporting activities of the university are financed by TV broadcasting, advertising and other sponsors. Turkey University

* Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, orcid no:0000-0002-9117-3569, asoyguden@erciyes.edu.tr

** Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu tarafından 28.04.2020 tarihinde proje onay başvuru No:60 etik açısından uygun bulunmuştur.

Makalenin Gönderim Tarihi: 00.00.2020; Makalenin Kabul Tarihi: 00.00.2020

Sports Federation operating in Turkey is coordinating college sports like NCAA in the United States. However, financial support can not be provided by the NCAA's member universities in Turkey. Turkey does not have sponsors that will provide great financial gain university sports leagues and other activities. University Sports Federation of Turkey carries out its activities mostly with financial support provided by the Republic of Turkey. Turkey accepts students in public universities for free. Students enter universities by winning as a result of their exams. In this respect, competition is not high in university sports activities. In order to increase competition in university sports activities, it is thought that providing scholarship opportunities to students will increase competition in university sports. If Turkish ntercollegiate sporting activities would raise the competition level, quality and with the increase in the number of spectators; especially TV broadcasters, advertising, and other sponsors have the potential to pay big money for the broadcasting rights and advertising of these competitions. Incomes from TV broadcasting, advertising and other sponsoring organizations will contribute to the increase of the quality of sports activities, especially as a scholarship for student-athletes and additional income for universities.

Keywords: USA, NCAA, Intercollegiate Sports League

1. Giriş

Amerika Birleşik Devletlerinde (ABD) faaliyet gösteren National College Athletic Association (NCAA) yaklaşık olarak yarım milyona yakın üniversite sporcusu, 19,750 üniversite takımı 52,500 katılımcı, yılda 90 şampiyona, 3 farklı lig ve 24 spor dalından oluşmaktadır (NCAA, 2019; Britannica, 2020).

Amerika Birleşik Devletlerinde aynı zamanda faaliyet gösteren başka bir üniversite sporları faaliyeti yürüten National Association of Intercollegiate Athletics (NAIA) bulunmaktadır. NAIA'de 77 bin sporcu-öğrenci, 250 okul, 27 şampiyona bulunmaktadır (NAIA, 2020). NAIA öğrenci ve okul sayısı NCAA'e göre daha azdır.

NCAA'da bulunan 3 farklı ligden biri olan Lig I'de 346 üniversite bulunmaktadır. Lig I'de bulunan herbir üniversitenin en az 7 erkek spor branşı ve 7 kadın spor branşı olması ve ya 6 erkek ve 8 kadın spor branşı olmak zorundadır. En az 2 spor branşının erkek ve kadın için takım sporu olmalıdır. Her bir spor sezonunda bunlar sonbahar, kış ve ilkbahar sezonu olarak belirlenerek erkek ve kadın spor branşlarında temsil edilmektedirler (NCAA, 2019).

Katılımcı üniversiteler için her bir spor branşında kriterler ve programlara uyma zorunluluğu bulunmaktadır. Amerikan futbolu ve basketbol dışında % 100 olarak NCAA'ın belirlediği müsabaka programı çevresinde diğer Lig I üniversitelerine karşı mücadele etmektedirler. NCAA'ın sezonda belirlediği müsabaka sayısı kadar müsabaka yapma zorunluluğu vardır (Athleticscholarships, 2019).

Birlik çok geniş bir yapıdan oluşmaktadır. Her bir ligin günün gereksinimlerine göre yönetilmektedir. Fakat üniversite sporlarını bir bütün olarak etkileyen geniş konularda NCAA Yönetim Kurulu ve komite topluluğu birlik kararlarını belirlemektedir (NCAA, 2019).

Her bir NCAA ligi kendi kurallarını ve çalışma yönergesini belirleme ile güçlendirilmiş olsa da, bazı konular üniversite sporlarını bir bütün olarak etkileme seviyesine çıkmakta ve Birliğe birleşik bir yönde rehberlik etmek için koordineli bir sese ihtiyaç duymaktadır. Bu gibi durumlar için, her üç ligin temsilcilerinden oluşan ve tüm birliği etkileyebilecek önerilerde bulunan bir komite grubu eşit olarak ister küçük Lig III gibi ya da isterse de bir ulusal şampiyon olan Football Bowl Alt Bölümü programlarına etkileyecek ortak kararlar almaktadırlar (NCAA, 2019).

Birlik genelindeki komiteler, mevzuat önermek için her ligin yönetim organlarıyla işbirliği içinde çalışır. Bu komiteler, spor kurallarındaki değişiklikleri, sporcu öğrencilerin sağlık ve güvenliğini veya üniversite sporlarında kadın ve azınlık gruplarına yönelik fırsatları etkileyen sorunları araştırmakta ve uygun yasama gruplarında değişiklik yapılmasını önermektedir (NCAA, 2019).

Birliğin en üst düzey komitesi olan NCAA Yönetim Kurulu, üç ligin de uyması gereken politikaları belirleyerek liglerin bu kurallara uymalarını sağlamaktadır. NCAA eğer eyalet konfederasyonu üniversitelerin şampiyonalara ev sahipliği yapmasına izin vermediğinde, NCAA Yönetim Kurulu politika değişikliği yapabilmektedir (NCAA, 2019).

Bununla birlikte, mevzuattaki değişiklikler için her ligin işlem yapmasını gerektirir. Birlik genelindeki gruplar, her ligdeki komitelerde değişiklik teklif eder ve daha sonra teklifleri yasama süreçleriyle tartışır ve oylar (NCAA, 2019).

Bu çalışma ABD'de faaliyet gösteren Ulusal Kolej Spor/Sporları Birliğinin kısa ismi NCAA olan kuruluşun yapısını, faaliyetlerini ve özelliklerini yakından inceleyerek, Türkiye'de faaliyet gösteren Türkiye Üniversitesporları federasyonu ile karşılaştırmasını yapılması ve benzer kuruluşlara örnek olmasını sağlamak amacıyla yapılmıştır.

2. Literatür Kapsamı

2.1. National Collegiate Athletic Association (NCAA) Tarihi Gelişimi

NCAA Amerika Birleşik Devletleri'nde üniversitelerarası sporu yöneten bir organizasyondur. 1906 yılında diğer üniversiteler arası sporlar için rekabet, saha ve uygunluk kuralları oluşturmak üzere Üniversitelerarası Spor Birliği olarak kuruldu. NCAA 1910 yılında bugünkü ismini aldı. 1921 yılında ilk ulusal şampiyonluk etkinliğini, Ulusal Üniversitelerarası Atletizm Şampiyonasını yürüttü ve diğer sporlardaki ve üniversite derneklerinde veya konferanslarında üniversitelerarası rekabet konusundaki yetki alanını kademeli olarak genişletmiştir. NCAA, 1942 yılına kadar kurallarını uygulamak için önemli güçler elde edememiştir. 1952 yılında üniversitelerarası American futbolunda stadyumlara daha fazla seyirci katılımını sağlamak için televizyon yayınlarında bazı kuralları koymaya başlamıştır (Smith, 2000).

NCAA, erkekler ve kadınlar için üniversitelerarası spor için genel bir yasal ve idari otorite olarak görev yapmaktadır. Çeşitli sporlar için oyun kurallarını ve sporcular için uygunluk kriterlerini formüle eder ve uygular. Hem bölgesel hem de ulusal üniversitelerarası spor yarışmalarını denetler ve 24 farklı sporda yaklaşık olarak yılda 90 ulusal şampiyonluk gerçekleştirir. 1973 yılında NCAA üç lige ayrılarak tekrar organize edilmiştir. Herbir üniversite farklı seviyede spor müsabakalarında temsil edileceklerdir. Herbir üye üniversite ait olduğu ligin seçmesine izin verilmiştir. Her lig çeşitli spor dallarında ulusal şampiyona yarışmaları düzenlemektedir (Smith, 2000).

NCAA 12 spor branşında istatistiksel bilgiler toplamaktadır, bu sporlar arasında Amerikan Futbolu, baseball, erkek ve kadın basketbolu, futbol, buz hokeyi ve lacrosse gibi spor branşları bulunmaktadır. Aynı zamanda NCAA sporları ile ilgili kural kitapları ve rehberler yayınlamaktadır. NCAA'nın 21. yüzyılın başlarında üyeliği, 1000'den fazla eğitim kurumunu içermektedir. Ana merkezi ve müzesi "NCAA Hall of Champion" ismi verilen salonda Indianapolis, Indiana ABD'de bulunmaktadır (Britannica, 2019).

Yalnızca basketbol değil, tüm sporlarda Amerika Birleşik Devletleri'ndeki üniversite sporlarının büyük bir kısmını yöneten kurumun (NCAA) merkezi Indiana'da yer almaktadır (NSAF, 2020). National Collegiate Athletic Association'da (NCAA) 1, 2 ve 3. ligler olmak üzere toplam üç lig yer alır. Ligler arasında küme düşme veya üst lige çıkma gibi bir durum söz konusu değildir. I. ve II. liglerde sporculara burs imkânı tanınmaktadır. Okulların salon ve öğrenci sayısı ile spora ayrılan bütçeler, bu liglerin belirlenmesi noktasındaki en belirgin öğelerdir (NSAF, 2020).

2.2. NCAA Ulusal Kolej Spor/Sporları Birliği

Kar amacı gütmeyen kuruluş, dernek statüsünde faaliyetlerine devam etmektedir. 40 konferans turnuvalarına bölünerek 1.117 okuldan oluşmaktadır. NCAA üç lige ayrılmıştır, Lig II üniversiteleri, Lig I. üniversiteleri kadar spor bursuna sahip değildir ve Lig III üniversiteleri herhangi bir atletik burs vermemektedir.

NCAA üniversite takımlarının oynadığı 24 spor branşı bulunmaktadır. Beyzbol, basketbol (erkekler ve kadınlar), plaj voleybolu, bowling, kros (erkekler ve kadınlar), eskrim, çim hokeyi, Amerikan futbolu, golf (erkek ve kadın), jimnastik (erkek ve kadın), buz hokeyi (erkek ve kadın), lakros (erkek ve kadın), atıcılık, kürek, kayak, futbol (erkek ve kadın), voleybol, yüzme ve dalış (erkek ve kadın), tenis (erkek ve kadın), salon atletizmi (erkek ve kadın), açık alan atletizmi (erkek ve kadın), voleybol (erkek ve kadın), su topu (erkek ve kadın) ve güreş (erkek) NCAA'nın sunduğu sporlardır (Ncsasports,2019; Collegenbasketball, 2019).

2.3. NCAA Ligleri

Her şeyden önce, Ulusal Kolej Spor/Sporları Birliği (NCAA) ABD'deki üniversite / kolej sporları konusunda ana yönetim organıdır ve üç lige ayrılmıştır: Lig I (DI), Lig II (DII) ve Lig III (DIII).

2.3.1. Lig I

Lig I okulları daha fazla öğrenciye, genellikle 10.000-40.000 öğrenciye sahip daha büyük okullar olma eğilimindedir ve bu nedenle daha fazla sporcu-öğrenciye sahiptir ve spor bölümünde daha fazla spor branşı sunmaktadır. Bu aynı zamanda tipik olarak daha fazla spor bursu parasının olduğu anlamına

gelmektedir. Lig I'de 340 okul bulunmakta olup, 7 erkek spor branşına ve 7 kadın spor branşına sponsor olmak zorundadır (U.S Sport Scholarships, 2020).

2.3.2. Lig II

Lig II okulları daha az öğrencisi olan daha küçük okullar olma eğilimindedir ve bu nedenle daha az sporcu-öğrencisi vardır ve spor bölümünün daha az spor branşı bulunmaktadır. Daha az spor ve daha az öğrenci nedeniyle, genellikle daha az spor bursu verilmektedir. Lig II'de 290 okul bulunmakta olup, 5 erkek spor branşına ve 5 kadın spor branşına sponsor olmak zorundadır (U.S Sport Scholarships, 2020).

2.3.3. Lig III

Lig III okulları daha az öğrenci, daha az sporcu-öğrenci ile daha küçük olma eğilimindedir ve spor bölümün sunabileceği daha az spor branşı vardır. Lig III okullarındaki en büyük fark, herhangi bir spor bursu sunmamasıdır (Customcollegerecruiting, 2019; Princeton review, 2020). Lig III'de 436 okul bulunmakta olup, herhangi bir spor branşına sponsor olmak zorunda değildir. Ancak okulun spor antrenörü tarafından öğrencinin akademik başarısına göre sporcu öğrenciye akademik burs verilmektedir (U.S Sport Scholarships, 2020)

Üniversitelerin farklı liglere ayrılması eğitim kalitesinden kaynaklanmamaktadır. NCAA bu ligleri sadece spor faaliyetleri amacıyla yapmaktadır. Üniversitelerin büyük olması onların daha iyi eğitim verdikleri anlamına gelmemektedir (Customcollegerecruiting, 2019; Princeton review, 2020).

Bununla birlikte, Lig I ve Lig II okullarının birinci sınıf öğrencisi olarak yarışabilmek için lisede tamamlamanız gereken farklı akademik minimum gereksinimleri vardır. Lisede, Lig III okulları için gerekli olmayan "x" temel dersleri tamamlamanızı isterler. Bunun nedeni, Lig III okullarının spor bursu sunmamasıdır (Customcollegerecruiting, 2019; Princeton review, 2020).

Ayrıca, bir okulun Lig I olarak sınıflandırılması nedeniyle müsabaka veya rekabet seviyesinin Lig II veya Lig III okuldan daha iyi olacağını düşünülmemelidir. Birçok sporda, Lig I takımlarını yenebilecek kaliteli Lig II veya Lig III takımları vardır (Customcollegerecruiting, 2019; Princeton review, 2020).

Üniversite Antrenörleri tarafından takımlarına olan ihtiyacı en iyi şekilde dolduracaklarını düşündükleri sporculara spor bursları sunulmaktadır. Üniversite antrenörü, bir teklif yapmayı düşünürken bir sporcu hakkındaki her bir kritere bakmaktadır. Sporcuların akademik performanslarından, tutumlarından, ders dışı etkinliklerden ve tabii ki sporcu yeteneklerinden gelen her şey karar verme sürecine girmektedir. Antrenörler yeni öğrencilerin takımın kültürüne uyacağını, çok çalıştığını ve fazladan çalışmaya gitmekten korkmadıklarını bilmeleri gerekmektedir. Ayrıca akademik veya özel burslara hak kazanıp kazanamayacağını da bilmeleri gerekir, çünkü spor dışında ne kadar fazla burs verdiğinize göre, antrenörle sınırlı spor bursu fonundan kullanması gereken para miktarı o kadar az olmaktadır (Customcollegerecruiting, 2019; Princeton review, 2020).

2.3.4. NCAA Takımlar ve Konferans Sayıları

NCAA Lig I (Division 1) toplam 32 konferans ve bu konferanslarda 341 takım yer almaktadır. Bu konferanslar ise şöyle sıralanmaktadır: America East, American Athletic, Atlantic 10, ACC, Atlantic Sun, Big 12, Big East, Big Sky, Big South, Big Ten, Big West, Colonial, Conference USA, Horizon League, Ivy League, Metro Atlantic Athletic (MAAC), Mid-American (MAC), Mid-Eastern Athletic (MEAC), Missouri Valley, Mountain West, Northeast, Ohio Valley, Pac-12, Patriot League, SEC, Southern, Southland, Southwestern Athletic (SWAC), Summit League, Sun Belt, West Coast, Western Athletic (WAC) (NCAA. Conference,2020;Haber365,2019).

Üniversite sporları Amerika'da amatör olarak sayıldığı NCAA'deki sporcuların para kazanmaları yasaktır. Sporcular yalnızca burslu öğrencilerin yararlandığı haklara sahiptir. Bu türde durumları engellemek kolay olmasa da pek çok konferans ve okul kendi sistemleriyle otorite sağlamaktadır. NCAA bu konuda katı bir politikayı benimserken, bu tarz olayların anlaşılması halinde ise okullara ağır cezalar veriliyor. Bu cezalar arasında; para cezası, önceden kazanılan başarıların geri alınması, ilgili sezonda başarı sağlanmasına karşın NCAA turnuvasından men edilmesi vb. cezalar söz konusudur (NCAA. Conference, 2020). NCAA'de önce normal sezon maçları oynanır, daha sonra konferans turnuvaları yer alır ve en son 64

takımın katıldığı NCAA turnuvası düzenlenir. Takımlar normal sezon maç programlarını en az bir yıl öncede belirlemektedir. Bütüm takımların konferans içi fikstürü konferans yönetimi tarafından belirlenirken, konferans dışı maçlara takımların baş antrenörü karar vermektedir.

Konferans dışı müsabakalarda alınan her galibiyet puan durumuna etki etmektedir. Konferans dışında kazanılan maçlar, NCAA Turnuvası için yapılan seçimde büyük önem taşımaktadır.

Puan durumlarında konferans içi maçlara göre sıralama yapılmaktadır. Eğer iki takımın aynı puana sahip olma durumunda, konferans dışı maçlarda elde ettikleri başarılar son durumlarını belirlemektedir (NCAA. Conference, 2020).

2.4. NCAA Division I (Lig I) için istenilen şartlar

Aşağıda belirtilen şartlar, NCAA Lig I sporları oynamak ve spor bursu almak isteyen tüm sporcular içindir. Lig I gerekliliklerini karşılayan sporcuların % 99'u diğer ligler içinde uygun olacaktır. NCAA'nın akademik gerekliliklerini yerine getirdiğiniz takdirde dahi seçtiğiniz okula kabul edilmeniz garanti değildir.

İşte 2013, 2014 veya 2015 yıllarında liseden mezun olan sporcular için NCAA Lig I istenilen şartlar.

1. Öncelikle Liseden mezun olunmalıdır.

2. Bu derslerden 16 zorunlu ders tamamlamanız ve en az 2.0 not ortalaması (GPA) (GPA: Genel Not Ortalaması) almanız gerekir. (Temel ders gereksinimleri 4 yıl İngilizce, 3 yıl Matematik (Cebir 1 veya daha yüksek), 2 yıl Doğa veya Fizik Bilimi, 2 yıl Sosyal Bilimler, 1 yıl daha İngilizce, Matematik veya Bilim ve 4 yıl Din, Felsefe, Yabancı Dil veya yukarıdaki kategorilerin herhangi birinin ek yılları).

3. SAT veya ACT'yi almalı ve SAT'da en az 400 (yalnızca Matematik ve Okuma) veya ACT'de (toplam puanınız) en az 37 puan almalısınız.

4. Ana ders not ortalamanız, SAT / ACT puanınızla birlikte, NCAA Puan Ölçeği'nde belirtilen minimum gereklilikleri karşılamalıdır (NCAA Division I, "Lig I" tam puan ölçeği Tablo 1. görülmektedir) (Athleticscholarships, 2019; NSAF, 2020).

Tablo 1. NCAA Lig I tam puan ölçeği (Ağustos 1, 2016 yılından itibaren geçerlidir)

NCAA Lig I Puan Ölçeği (Ağustos 1, 2016 yılından itibaren geçerlidir)			
GPA	GPA	SAT	ACT
3.550	4.000	400	37
3.525	3.975	410	38
3.500	3.950	420	39
3.475	3.925	430	40
3.450	3.900	440	41
3.425	3.875	450	41
3.400	3.850	460	42
3.375	3.825	470	42
3.350	3.800	480	43
3.325	3.775	490	44

Kaynak: Athleticscholarships (a), (2019).

2.4.1. ACT testi nedir?

ABD'nin önde gelen üniversiteye kabul testi, üniversitedeki akademik hazırlığınızı belirlemek için lisede öğrendiklerinizi ölçen bir testtir. ACT testi, lise öğrencileri için üniversiteye hazırlık standartlarının bilgisini değerlendiren, müfredat tabanlı bir eğitim ve kariyer planlama aracıdır (ACT, 2019; NSAF, 2020).

2.4.2 SAT Testi nedir?

Üniversite Kurulu tarafından uygulanan standart bir testtir ve lisans okullarına kabul edilmek isteyen öğrenciler tarafından alınması zorunludur. Tam SAT formu, daha önce Eğitimle ilgili Yetenek Testi olarak bilinen Eğitim Değerlendirme Testidir. Adayların yazılı, sözlü ve matematiksel becerilerini değerlendirmek için SAT sınavı geliştirilmiştir. Özellikle ABD ve Kanada'daki lisans dersleri için başvuruda bulunanlar SAT sınavına girmeleri gerekmektedir. Öğrenci belirli bir üniversiteye kabul edilmek istiyorsa, o konular

hakkındaki bilgisini ve seviyesini göstermek için SAT konu sınavlarına girebilir. Konu testleri, Edebiyat, Tarih, Matematik, Fen Bilimleri ve Yabancı Diller gibi alanlarda sunulmaktadır (Sat, 2019; NSAF, 2020).

2.5. Üniversite Sporları Bursları

Spor bursu, bir üniversite ile ilgili olarak ABD’de Ağustos ayından Mayıs’a kadar sürecek olan bir akademik okul yılı için yapılan masrafların bir kısmını veya tamamını kapsayan bir finansal anlaşmadır. Her bir üniversiteye göre toplam katılım maliyeti birkaç belirli alana bölünmüştür (Athletic Scholarship, 2019). Aşağıda belirtilen bölümleri kapsamaktadır.

- Öğrenim
- Kampüs Evleri
- Yemek planı
- Kitaplar
- Diğer Ücretler

Bir akademik veya spor bursun yüzdesinde olduğu gibi, her bir üniversiteye göre toplam katılım maliyeti değişmektedir. Akademik burs parası, ortaokul / lise notlarına ve SAT / ACT sınav sonuçlarına göre üniversite tarafından verilir. Sporcu burs parası, antrenör tarafından takımın sporcu ihtiyaçlarına ve takımlarına ne kadar fayda sağladığına göre belirlenir (Athletic Scholarship, 2019).

2.5.1. Akademik ve Spor Bursu Dağılımı

Her biri bir akademik okul yılı için toplam katılımın maliyeti farklı olan dört farklı üniversitenin ödemeniz gereken toplam tutarı azaltmak için birleştirilen çeşitli miktarlarda akademik ve spor bursu parası sunabilir. İşte bazı örnekler:

Örneğin Üniversite “A” size okuldan % 50 akademik burs verirken, antrenör de size başka bir % 50 spor bursu sunmaktadır. Bu senaryoda, kapsanan katılım maliyetinin % 100’üne sahip olunmaktadır. Öğrenci hiçbir şey ödemek zorunda değildir.

Örneğin Üniversite “B” size okuldan % 25 akademik burs sunarken, antrenör de size başka bir % 25 spor bursu sunmaktadır. Bu senaryoda, kapsanan katılım maliyetinin % 50’sine sahip olunmaktadır. Daha sonra, kalan % 50’nin ödenmesinden öğrenci sorumludur.

Örneğin Üniversite “C” size okuldan % 10’luk bir akademik burs sunarken, antrenör de size % 65’lik bir spor bursu sunar. Bu senaryoda, kapsanan katılım maliyetinin % 75’ine sahip olunmaktadır. Daha sonra kalan % 25’i ödenmesinden öğrenci sorumludur.

Örneğin Üniversite “D” size % 40 akademik burs sunarken, antrenör de size takımında bir yer sunar, ancak size herhangi bir spor burs parası verilmemektedir. Bu senaryoda, kapsanan katılım maliyetinin % 40’ına sahip olunmaktadır. Daha sonra kalan % 60’ı ödemekle yükümlü öğrenci olacaktır ancak okul takımının da yer alabilmektedir (Athletic Scholarship, 2019).

Spor bursları, yalnızca NCAA Lig I ve Lig II içerisinde verilebilir ve bunlarla ilgili sınırlamalar spor ve cinsiyete göre değişmektedir. NCAA III. Lig için spor bursu sağlanamıyor. Ancak, tüm NCAA Liglerinde çoğu üniversitede akademik burslar sunmaktadır ve çoğu durumda spor bursundan daha fazla akademik burs parası olabilmektedir (Athletic Scholarship, 2019).

2.6. NCAA’in Ekonomik Değeri

NCAA 2015 yılında 1,06 milyar dolar gelir etmiştir. 2016 yılında yayınlanan mali tabloda organizasyonun 996 milyon dolar kazamışlardır. 2016 mali yılına göre organizasyonun gelirleri % 6,6 artmıştır. Organizasyon 105 milyon gelir etmiştir (Ncaa-Revenues, 2019). NCAA iş modeli olarak olağanüstü özellikler göstermektedir. Bazı üniversite atletik liglerinin yıllık 100 milyon dolardan fazla kazandığı, sporcu bursu alan öğrencilerin ise yalnızca burs aldıkları görülmektedir (Ncaa-Revenues, 2019).

NCAA, ABD Adalet Bakanlığı tarafından yapılan soruşturmasında özellikle NCAA Basketbol takımlarında sporcuların alınmasında rüşvet olaylarının olduğu ile ilgili iddialar ile karşı karşıya kalmıştır. NCAA Başkanı Mark Emmert, sistemi elden geçirmek için “sistemik değişiklikler” gerektiğini söylemiştir (Fortune, 2019). NCAA, ABD’de milyar dolarlık bir endüstridir ve uzun yıllardır

bu şekilde devam etmektedir. NCAA tarafından havuzda toplanan bütün gelirler üniversitelere ve konferans şampiyonlarına aktarılmaktadır. NCAA, 31 Ağustos 2017 tarihinde sona eren mali yılın finansal raporunda, toplam gelirin 1.045 milyar dolar olduğunu bildirdi. \$817,517,801: “Televizyon ve pazarlama hakları ücretleri” (Fortune, 2019).

Bu paranın neredeyse tamamı NCAA yayın hakları sahibi Turner Medya tarafından her yıl Mart ayında ödenmektedir. 2016'da, taraflar 2010'da imzaladıkları bir sözleşmeyi uzattılar; o sırada NCAA'ya Turner Medya turnuvası TV'ye vermesi için 14 yıl boyunca 10,8 milyar dolar ödeyecek. Genişletme, sekiz yıl ve 8,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu da NCAA'nın sadece turnuva için yılda 1 milyar dolar kazanacağı anlamına gelmektedir (Fortune, 2019).

NCAA, bu gelirin yaklaşık 103 milyon doları dışında hepsini harcamıştır

Gider tablosu şunları içerir:

- Lig I okullarına yapılan dağıtım ödemelerinde \$ 560,034,866
- Lig I okulları şampiyonaları, NIT'ler ve programlar için yapılan harcamalarda \$ 93.552.478
- Lig II okullarına, şampiyonluk ve program giderleri harcamalarında \$ 42.232.549
- Lig III okulları şampiyonalarına ve programlarına \$28,169,295
- Dernek çapında programlar için \$181.007.972
- “Yönetim ve Genel” maliyetler için \$38.027.735 harcamalar yaptıklarını belirtmişlerdir.

NCAA'nın yaptığı açıklamalarda geniş bir yapıya sahip olan derneğin yaptığı harcamaların, “sporcu öğrenci programları ve hizmetleri”, üye eğitimi, yasal hizmetler ve yönetim komiteleri için maliyetleri içerdiğini belirtmişlerdir.

NCAA 501 (c) (3) kuruluşudur, dolayısıyla federal gelir vergisi ödememektedir. Hükümet bunu kar amacı gütmeyen, bir Kızıllaç veya Uluslararası Af Örgütü olarak görmektedir (Ncaa-Revenues, 2019).

2.6.1. ABD'de kar amacı gütmeyen kanun maddesi 501 (c) (3)

“501 (c) (3) - Hayırsever, kar amacı gütmeyen, dini ve eğitim kuruluşlarını kapsamına alır”.

ABD vergi kanununun 501. maddesi, hangi kar amacı gütmeyen kuruluş türlerinin vergiden muaf olduğunu belirtir. Bu kodun muafiyet sağlayan kısmı, 501 (c) veya 501 (d) bölümleri veya 401 (a) bölümlerinin altına düşmeleri durumunda kuruluşların bazı federal gelir vergilerinden muaf olduğunu belirten bölüm 501 (a) 'dır (IRS, 2019).

NCAA kar amacı gütmeyen bir organizasyon olarak, kazanılan gelirleri misyonlarına yerine koyarak: sporcu-öğrencileri oyun alanında, sınıfta ve yaşam boyu başarılı olmak için bütün ihtiyaçlarını karşılamaktadır. NCAA, üye Kolej ve üniversiteler ile birlikte her yıl 150.000'den fazla sporcu-öğrenciye 3.3 milyar dolar atletik burs verilmektedir. NCAA ek olarak, sporcu öğrencilerin akademik çalışmalarını desteklemek için bilgisayar, giysi ya da acil seyahat masrafları gibi üniversite yaşamının temel ihtiyaçlarına yardımcı olmak için her yıl yaklaşık 100 milyon dolar sağlamaktadır. Ayrıca NCAA 24 spor dalında 90 şampiyona yaparak, sporcu öğrencileri acil yaralanma sigortası kapsamında tedavilerini yaparak ve çok sayıda burs, hibe ve staj programı sağlamaktadır (Ncaa, Finances, 2019).

Televizyon ve pazarlama hakları ücretleri, öncelikle NCAA Lig I Erkek Basketbol şampiyonasında kazanılan gelirler büyük bölümünü oluşturmaktadır. Şampiyonalarda elde edilen bilet satışları kalan gelirlerin çoğunu sağlamaktadır. Bu gelirin küçük bir yüzdesi, NCAA'nın şampiyonluk etkinliklerinin de dâhil olduğu ulusal ofisini idare etmek için kullanılmaktadır (Ncaa, Finances, 2019).

2.6.2. NCAA Lig I Okulları Finansman Durumu

Lig I okulları, ortalama olarak diğer liglere göre daha fazla öğrenci alır, daha büyük spor bütçelerini yönetir, daha geniş bir akademik programlar dizisi sunar ve Lig II ve Lig III'teki okullardan daha fazla sporcu bursu sağlamaktadır. NCAA, okullarda sporcu öğrencilere yaşam boyu bir fırsat sunmak, hazırlamak ve desteklemek amacıyla finansal kaynaklar sunmaktadır. Uzun süredir devam eden yıllık finansal dağıtımlara ek olarak, 2016 yılında, NCAA'nın Genel Kurulu ve Lig I Yönetim Kurulu, Lig I okullarına ve konferanslarına gelirlerin nasıl dağıldığına ilişkin iki değişiklik yapmayı onaylamıştır:

Birincisi, 200 milyon dolarlık bir kerelik dağıtım yaparak okullar tarafından sporcu öğrencilerin doğrudan yararı ve akademik başarıları, yaşam becerileri, kariyer, sağlık, güvenlik ve sporcu-öğrenci odaklı

çeşitlilik ve katılım girişimleri için kullanılacaktır. Okullar bu alanlar arasında fon kullanma konusunda takdir yetkisine sahiptir (NCAA, Division 1, 2019).

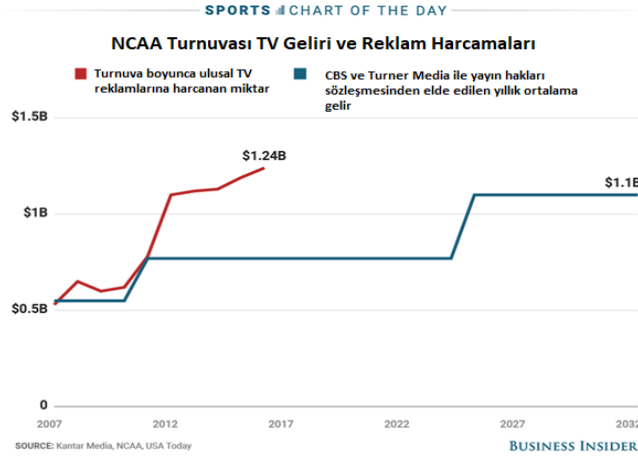
İkincisi, 2019-2020'de başlayacak olan NCAA Lig I gelirinin bir kısmı, sporcu-öğrenci akademik başarılarına dayanarak üye okullara dağıtılacaktır (NCAA, Division 1, 2019).

NCAA 2017 yılında yayınlanan denetlenmiş bir mali açıklamasına göre, NCAA'nın 2017 mali yılı boyunca yıllık geliri 1,1 milyar dolara yakın olduğu belirtilmiştir. Geçtiğimiz üç mali yılda ikisine yaklaşmış olmasına rağmen, derneğin yıllık geliri 1 milyar doları aşmaktadır. 2016'daki büyümenin yarısından fazlası, 821 milyon dolar tutarında TV ve Spor Pazarlama ücretlerindeki artış, şampiyona etkinliklerinden elde edilen gelir ve yatırım gelirinden kaynaklanmaktadır. Geriye kalan 26 milyon dolardan fazla - NCAA'nın finansal tablosuna göre, spor ligi ve spor ligi faaliyet programı hazırlama, hakem atamaları ve çeşitli ödemeler için yardımcı olan bir şirkete satmasıyla elde edilmiştir (Usatoday, 2019). Yapılan açıklamada, NCAA 'nın 2017 mali yılında 956 milyon \$'lık harcamadan biraz daha fazlasına sahip olduğunu - her zamanki gibi - Lig I üyelerine yapılan dağıtımlarda 560.3 milyon \$ 'a ulaştığını göstermektedir (Usatoday, 2019).

NCAA, 2016-17 öğretim yılında tarihte ilk kez 1 milyar dolar gelir elde etmiştir. 2016 Eylül ayından 2017 Ağustos ayına kadar olan gelirin 1,06 milyar dolar olduğu, örgütün yayınladığı denetlenmiş mali tablolarda rapor edilmiştir. Gelirlerin çoğunluğu, her zamanki kaynağı olan NCAA erkekler basketbol turnuvalarından olmuştur. NCAA, 2017 NCAA Basketbol turnuvasından 761 milyon dolar gelir elde etmiştir. Bu rakam 2019 yılında 869 milyon dolara yükseleceği tahmin edilmektedir (Espn, 2019). NCAA ayrıca 2017 mali yılında 129.4 milyon dolar bilet geliri ve 60 milyon dolar pazarlama hakkı elde etmiştir. NCAA'nın giderleri 956 milyon dolar olmuştur. Harcamaların en büyük kısmı, üç lige ayrılan, 24 spor dalında yaklaşık 1100 üye okula harcanan 560,3 milyon dolardır. NCAA'nın okullara ek programlar finanse etmek için bir kerelik bir ödeme için 200 milyon dolar dağıtmıştır (Espn, 2019).

NCAA Başkanı Mark Emmert, "sporcu-öğrencileri" desteklemek için organizasyon içinde "önemli değişiklikler" çağrısında bulunmuştur (Espn, 2019). Bill Littlefield, NCAA'nın gerçekten değişmesi için amatörcülüğü terk etmesi ve profesyonelliğe geçmesi gerektiğini belirtmiştir (Wbur.org, 2019). Görüldüğü gibi amatör statüsünde sporcu-öğrenci olarak spor branşların da faaliyet gösteren sporculara öğrenim bursu dışında herhangi bir maddi destek sağlanmamaktadır. Fakat üniversiteler NCAA gelirlerinden yüklü miktarda gelir elde etmektedir. NCAA erkek basketbol turnuvasının çok para kazandığı bir sır değildir, ancak bu miktar son yıllarda fırlayarak şimdi sadece televizyon reklam gelirlerinde 1 milyar dolardan fazla bir rakamı aşmaktadır.

NCAA'nın NCAA Turnuvası'nın yayın hakları 2010'da olduğu gibi, yılda sadece 550 milyon doların altındaydı. 2011 yılında NCAA, NCAA için yılda 770 milyon dolar olan altın değerinde 10.8 milyar dolarlık yeni 14 yıllık anlaşma yapmıştır. Bununla birlikte, yaklaşık aynı zamanda, CBS ve Turner Medya ulusal TV reklam satışlarından elde ettiği gelir daha da yükselmiştir. Kantar Medya'ya göre, yalnızca yedi yıl sonra, 2009 yılında 598 milyon dolardan iki katına çıkarak 1.24 milyar dolara çıkmıştır. NCAA ve medya kuruluşları yapılan anlaşmalar ve gelirlerden memnundurlardır. Bu nedenle her iki tarafta anlaşarak yapılan sözleşmeyi bir 8 yıl daha uzatmışlardır. Şu anda mevcut olan sözleşme 2024 yılına kadar devam edecektir. 2025'ten başlayarak, NCAA her yıl yalnızca NCAA Turnuva TV anlaşmasından 1,1 milyar dolar alacaktır. Yukarıda belirtilen sadece TV gelirleridir bu gelirlerle bilet, forma ve diğer gelirler eklendiğinde çok büyük rakamlar ortaya çıkmaktadır. Buna rağmen sporcu-öğrencilere sadece sporcu bursu verilmektedir (Businessinsider, 2019).

Şekil 1. NCAA Turnuvası TV Geliri ve Reklam Harcamaları
Kaynak: Business Insider, 2019.

NCAA milyon dolarlar gelir elde ederken sporcu öğrencilere öğrenci bursu dışında hiçbir gelir verilmemektedir.

Bu görüş, ilk olarak Rutgers Üniversitesi öğrenci günlük gazetesi Daily Targum'da yayınlanmıştır.

Greg Johnson'ın açıklamalarında; “Uzun yıllar boyunca, büyük kolej sporlarında oyun için ödeme konusu benim için hiçbir şeydi. Tam kapsamlı bir burs - ücretsiz eğitim - paha biçilmez bir deneyimdir” şeklinde ifade etmiştir (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “Üniversite diploması almak birçok zeki Amerikalının dahi mücadele ederek elde ettiği, masraflarını karşılayamadığı bir durumdur. Bu nedenle, sporcuların bir dereceye kadar devam etmek için ücretsiz bir fırsatın ötesinde herhangi bir tazminat alma fikri benim için doğru değildir.” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “Rutgers Üniversitesine geldikten kısa bir süre sonra, sporcu öğrencilerin dahi farklı bir durumda olduğunu fark etmeye başladım” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “Üniversiteler, NCAA'da faaliyet göstermeleri için onları işe alıyor - oyuncularını sömürme noktasına göre düzenleyen, tamamen ticari, milyarlarca dolarlık bir endüstri olduğunu gördüm” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “Tüm televizyon gelirleri, bilet ve forma satışları, benzer promosyonlar ve diğer gelir kaynakları NCAA organizasyonuna, üniversitelere, antrenörlere, etkinlik görevlilerine ve NCAA organizasyonuna katılan herkese dağıtılırken, NCAA' e değer katan öğrenci - sporcular hariç bırakılmaktadır” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “Geçtiğimiz yıl, NCAA erkek basketbol turnuvası, ESPN'e göre NFL ve NBA playoffları tarafından elde edilen gelirin çok ötesinde, televizyon reklamlarında 1.15 milyar dolar kazanmıştır” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “Yılın çoğunda sporcu-öğrenciler haftada kırk ila altmış saat antrenmana ayırmalarına rağmen Lig I futbol oyuncularını, çalışan sayılmaz ve NCAA'in kısıtlamaları çerçevesinde temel ekonomik haklara sahip değillerdir. Eski Northwestern Üniversitesi oyun kurucu Kain Colter, Üniversite Sporcu-Öğrenci Birliği'nin (CAPA) sendikalaşma mücadelesinde değişim politikaları için mücadele etmektedir. Kain Colter sporcu-öğrenciler için dahi iyi sağlık sigortası ve oyuncular için akademik destek istiyor ve haklı olarak da öyledir” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “Bir şekilde, üniversiteler, öncelikle öğrenci olan sporcu öğrencilerin resmini yanlış çizmektedirler. Onları eğitimle ilgisi olmayan spor etkinlikleri sırasında kurumsal tanıtım için bir araç olarak kullanmanın uygun olduğunu düşünmüyorlar. Gerçek şu ki, neredeyse sadece bir futbolcunun yetenek ve pazarlanabilirliğini umursuyorlar - dahi fazla değil, dahi az değil. “Sporcu Öğrenci” yanlış bir kavramdır” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “NLRB bölge direktörü Peter Sung Ohr, yirmi dört sayfalık kararında, Northwestern'in futbol takımının 2003'ten 2012'ye kadar yaklaşık 235 milyon dolar gelir elde ettiğini açıkladı. Tipik bir antrenman kampı

gününde zorunlu toplantılar, film seansları ve antrenman 6:30 - 22:30 arasında uygulanmaktadır. Üzgünüz, ama bu bir iş, ders dışı bir aktivite değil” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “NCAA, sporcu öğrencileri “amatör” etiketi ile etiketler, ancak milyarlarca doların dağılımını kurumsal bir idealden daha fazla kontrol etmek için bir bahanedir. Kolej sporcularının kesinlikle oyun sevgisi için oynaması gerektiği iddiası gülünçtür” (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

Greg Johnson; “Açıkçası, NCAA diğer herhangi bir profesyonel spor liginde olduğu gibi çalışsa da, sporcu öğrencilerin maaşlara veya aylık maaşlara ihtiyaçları yoktur. Amerika'daki herkes gibi serbest piyasada faaliyet göstermelerine izin verilmelidir. Okullar istediklerini ödeyebilir ve sporcular kendi kariyerleri ve imajları için sözleşme hakkına sahip olmalıdır. Bu oldukça basit bir durumdur” şeklinde ifade etmiştir (Greg Johnson, The Daily Targum spor yazarı, 2019).

3. Sonuç

NCAA Amerika Birleşik Devletlerinde dernek statüsünde üniversitelerarası spor faaliyetlerini organize eden bir kuruluştur. Bu kuruluş ile beraber aynı zamanda faaliyet gösteren NAIA üniversite sporları faaliyet gösteren başka bir kuruluşta bulunmaktadır. Kuruluşun birinci amacı sporcu öğrencilerin sporcu bursu ve akademik burs almalarını sağlayarak eğitim faaliyetlerini desteklemektir. ABD’de bulunan birçok üniversite öğrencilerden üniversite ücretlerini talep etmektedirler. Devlet üniversiteleri ve özel üniversitelerin ücretleri birbirinden farklıdır. Bununla birlikte yabancı öğrenci ve eyalet dışı ikamet eden öğrencilerinde yerel öğrencilere göre ücretleri daha fazladır.

ABD üniversite kurulu tarafından 2018/19 Eğitim/Öğretim döneminde öğrencilerin yıllık tahmini maliyetleri yayınlanmıştır.

Bu maliyetler;

- Bölgesel 2 yıllık kolejlerde yıllık \$17,930 dolar,
- Eyalette ikamet eden yerel öğrencilere devlet üniversitelerinde 4 yıllık \$25,890 dolar
- Eyalette ikamet etmeyen öğrencilere devlet üniversitelerinde 4 yıllık \$41,950 dolar
- Özel kar amacı gütmeyen üniversitelerde 4 yıllık \$52,500 dolar

Bu ücretler ders ücretleri, konaklama, kitap ve diğer okul ücretleri dâhil edilmiştir (College Board, 2019).

ABD Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan 2018 tarihli bir yayına göre, 2015-16 akademik yılı itibariyle, lisans, harç ve oda dâhil olmak üzere lisans öğreniminin yıllık ücretinin kamu kurumlarında 16,757 dolar ve özel kurumlar için 43,065 dolar olduğu tahmin edilmektedir (Educations, 2019).

Bu ücretler karşısında veliler ve öğrenciler üniversitelerden ve kolejlerden sporcu bursu ve akademik burs alabilmek için uğraş sarfetmektedirler. Üniversite antrenörleri birçok farklı spor branşın lise şampiyonalarını takip ederek üniversite takımları için sporcu öğrencilere teklif götürmektedir. Bunun yanında sporcu öğrencilerde üniversitelerde sporcu bursu ile öğrenim görebilmek için üniversitelere başvurumaktadırlar. Bu başvurularda sporcu öğrenciler güçlü bir CV, spor branşı ile ilgili kişisel videosu, elde ettiği başarılar ve öğrenim gördükleri liselerden referans mektupları alarak yapmaktadırlar.

Türkiye’de üniversiteler ücretsizdir, Devlet Üniversiteleri Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından finanse edilmektedir. Üniversitelere girebilmek için her yıl yapılan Yüksek Öğretim Kurumlarına Geçiş sınavı (YKS) yapılmaktadır. Bu sınavdan alınan puanlara göre öğrenciler üniversite programlarına yerleşmektedirler. Üniversiteler özel yetenek gerektiren programlarına her üniversite kendi özel yetenek sınavını yapmakta olup, sınav kriterlerini kendileri belirlemektedir. 2020 yılında Türkiye Cumhuriyeti Devleti Spor Bakanlığı ve bazı vakıf, özel üniversiteler ile yapılan anlaşma sonucunda milli sporcular sporcu-öğrenci bursu olarak üniversitelerde burslu öğrenim görme hakkını elde etmişlerdir.

Türkiye’de faaliyet gösteren Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu ABD’de bulunan NCAA gibi üniversite sporlarını koordine etmektedir. Ancak NCAA’in üye üniversitelere sağladığı finansal destek Türkiye’de sağlanamamaktadır. Türkiye’de üniversite ligi ve diğer üniversitelerarası spor faaliyetlerinin büyük maddi kazanç sağlayacak sponsorları bulunmamaktadır. Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu büyük çoğunlukla Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından sağlanan maddi destekler ile faaliyetlerini yürütmektedir. Türkiye’de bazı özel üniversiteler sporcu öğrencilere öğrenim bursu vermektedir. Türkiye’de üniversitelerin ücretsiz olması ve öğrencilerin üniversiteleri kazanarak girmeleri sonucunda

üniversite sporları faaliyetlerinde rekabet yüksel değildir. Üniversite sporları faaliyetlerinde rekabetin artırılması için öğrencilere burs imkânları sağlanması üniversite sporlarında rekabeti artıracakı düşünölmektedir.

Türkiye’de üniversitelerarası spor faaliyetlerinde rekabet, kalite ve seyirci sayısının artmasıyla beraber özellikle Televizyon kuruluşları, reklam ve diğer sponsorlar bu müsabakaların yayın hakkı ve reklam için büyük paralar ödeme potansiyeline sahiptir. Eğer Türkiye üniversitelerarası spor faaliyetlerinde özellikle seyirci talebinin artması ile beraber yayın kuruluşlarından elde edilen gelirler sporcu-öğrencilere öğrenim bursu ve üniversitelere ek gelir olarak katkı sağlayacaktır.

Not: Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu tarafından 28.04.2020 tarihinde proje onay başvuru no:60 etik açıdan uygun bulunmuştur.

4. Kaynakça

Athleticscholarships, (2019). [Online] Available at: <<https://www.athleticscholarships.net/academic-requirements.htm>>, [Erişim tarihi:17.04.2019].

Athleticscholarships, (2019). [Online] Available at: <<https://www.athleticscholarships.net/question/what-is-ncaa-d1>>, [Erişim tarihi:05.04.2019].

ACT, (2019). [Online] Available at: <<http://www.act.org/content/act/en/products-and-services/the-act.html>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Athleticscholarships (a), (2019). [Online] Available at: <<https://www.athleticscholarships.net/academic-requirements.htm>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Athletic Schorship, (2019). [Online] Available at: <https://www.customcollegerecruiting.com/college-athletic-scholarships/what-does-an-athleticscholarship-pay-for?__hstc=69152718.c1aea69172621a981cc1511451860b48.1554379565367.1554379565367.1554379565367.1&__hssc=69152718.1.1554379565368&__hsfp=3056386968>, [Erişim tarihi:17.04.2019].

Britannica, (2019). [Online] Available at: <<https://www.britannica.com/topic/National-Collegiate-Athletic-Association>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Britannica, (2020). [Online] Available at: <<https://www.britannica.com/biography/Patrick-Ewing>>, [Erişim tarihi:17.08.20].

Businesinsider, (2019). [Online] Available at: <<https://www.businessinsider.com/ncaa-tournament-makes-a-lot-of-money-2017-3>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Educations, (2019). [Online] Available at: <<https://www.educations.com/study-guides/north-america/study-in-usa/tuition-fees-5781>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Collegebasketball, (2019). [Online] Available at: <<https://www.si.com/college-basketball/2018/03/15/what-does-ncaa-stand-for-march-madness-tournament>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

College Board, (2019). [Online] Available at: <<https://www.topuniversities.com/student-info/student-finance/how-much-does-it-cost-study-us>>, [Erişim tarihi: 20.05.2019].

Customcollegerecruiting, (2019). [Online] Available at: <<https://www.customcollegerecruiting.com/college-sports-recruiting/what-are-the-differences-between-ncaa-divisions>>, [Erişim tarihi:17.04.2019].

Espn, (2019). [Online] Available at: <http://www.espn.com/college-sports/story/_/id/22678988/ncaa-tops-1-billion-revenue-first>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Fortune, (2019). [Online] Available at: <<http://fortune.com/2018/03/07/ncaa-billion-dollars/>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Haber365, (2019). *NCAA Nedir?* [Online] Available at: <<https://www.haber365.com.tr/spor-haberleri/ncaa-nedir-h111515.html>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

IRS, (2019). *Internal Revenue Services*, [Online] Available at: <https://ballotpedia.org/IRS_code_section_501>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Greg Johnson, *The Daily Targum spor yazarı*, (2019). [Online] Available at: <<https://www.thenation.com/article/ncaa-makes-billions-and-student-athletes-get-none-it/>>, [Erişim tarihi: 20.05.2019].

NAIA, (2020). [Online] Available at: <<https://www.naia.org/why-naia/index>>, [Erişim tarihi: 17.08.2020].

NCAA, (2019). [Online] Available at: <<http://www.ncaa.org/champion/how-ncaa-works#d1>>, [Erişim tarihi: 05.04.2019].

NCAA, (2019). [Online] Available at: <<http://www.ncaa.org/champion/how-ncaa-works#d1>>, [Erişim tarihi: 05.04.2019].

NCAA. Conference, (2020). [Online] Available at: <<https://www.ncaa.com/news/basketball-men/article/2020-03-12/2020-ncaa-conference-tournaments-schedules-brackets-scores>>, [Erişim tarihi: 17.08.2020].

NCAA, Division 1, (2019). [Online] Available at: <<http://www.ncaa.org/about/resources/finances?division=d1>>, [Erişim tarihi: 20.05.2019].

Ncaa, Finances, 2019. [Online] Available at: <<http://www.ncaa.org/about/resources/finances>>, [Erişim tarihi: 20.05.2019].

Ncaa-Revenues, (2019). [Online] Available at: <<https://www.sbnation.com/2018/3/8/17092300/ncaa-revenues-financial-statement-2017>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

NSAF, (2020). National Scholastic Athletics Foundation (NSAF), [Online] Available at: <https://www.nationalscholastic.org/ncaa_clearing_house>, [Erişim tarihi: 17.08.2020].

Ntv, (2019). [Online] Available at: <<https://www.ntv.com.tr/spor/ncaa-hakkinda-bilinmesi-gerkenler,J2Zvvko040WYrvwyivUZqQ>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Ncsasports, (2019). [Online] Available at: <<https://www.ncsasports.org/recruiting/how-to-get-recruited/college-divisions>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Princeton review, (2020). Applying to College as a Student Athlete, [Online] Available at: <<https://www.princetonreview.com/college-advice/student-athletes>>, [Erişim tarihi: 17.08.2020].

Sat, (2019). <https://studyabroad.shiksha.com/exams/sat>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].

Smith, Rodney K. (2000). A Brief History of the National Collegiate Athletic Association's Role in Regulating Intercollegiate Athletics, 11 Marq. Sports L. Rev. 9 (2000)

Usatoday, (2019). [Online] Available at: <<https://www.usatoday.com/story/sports/college/2018/03/07/ncaa-reports-revenues-more-than-1-billion-2017/402486002/>>. [Erişim tarihi: 17.04.2019].

U.S Sport Scholarships, (2020). [Online] Available at: <https://www.ussportsscholarships.com/national-collegiate-athletic-association/>, [Erişim tarihi: 17.08.2020].

Wbur.org, (2019). [Online] Available at: <<https://www.wbur.org/onlygame/2017/10/13/october-14-2017-oag>>, [Erişim tarihi: 17.04.2019].